

Tieteen päivillä myös:

TIEDETEATTERIA:

KAASUMAAILMA

Keskiviikosta sunnuntaihin 10.–14.1.2007.
sali 5 (3. krs)
Heurekan tiedeteatterin pitkäikäisin esitys *Kaasumailma* kertoo ilmasta ja ilman osista. Tyypeä, happea ja hiilidioksidia on tehty näkyväksi jo 16 vuotta, joten luvassa on testatusti kiinnostavia kokeita mm. ilmapalloilla, tulella ja kuivajäällä. Uutuutena limsupullosta tehty ”ilmakivääri”. Esitys sopii kaikenikäisille.

TÄHTITAIVAS PLANETAARIOSSA

Keskiviikosta sunnuntaihin 10.–14.1.2007
Ala-aula
Tähtitieteellinen yhdistys Ursan pienoisanetarioissa 25 minuutin maailmankaikkeusesityksiä. Planetaarioon mahtuu kerralla n. 30 henkeä.

TEKNOLOGIA- ASKARTELUTYÖPAJA

InnoApaja

Keskiviikosta perjantaihin 10.–12.1.2007
Sali 7 (3. krs)
Tekniikan museon järjestämä teknologia-askartelutyöpajan InnoApaja ja museokasvatustarvointi.
Miten onnistuu aikuiselta värkkäys? Syntykö lukkoja, vetokejuja tai taidokkaita väkipyöriä? Osaavatko aikuiset askarrella? Mitä hyötyä on käsillä tekemisestä, itse värkkäämisestä ja miten se toimii toiminnallisessa museo-opetuksessa.
Työpajan kesto on n. 45 min.

LISÄKSI mm.:

- Vuoden tiedekirja -palkinto (ke 10.1.)
- Vuoden tiedetoimittaja -palkinto (to 11.1.)
- Rajakivinäyttely
- Postereita ajankohtaisesta tutkimuksesta
- Tiedekirjoja ja -lehtiä
- Yleisradio

Tieteiden yö

TORSTAINA 11.1.2007

KLO 17–23 KRUUNUNHAKA, HELSINKI

Klo 17.00–22.00 HORIZONTISSA
HELSINKI
Helsingin kaupunginmuseo,
Sofiankatu 4
Vapaa pääsy Horisontissa Helsinki -näyttelyyn
19.00 tutkija **Maarit Henttonen**:
Helsingin sairaala-arkkitehtuuria
19.40 tutkimuspäällikkö **Minna Sarantola-Weiss**: Myllypuron kaupunkikansatieteellinen tutkimushanke
20.20 yksikönpäällikkö **Riitta Pakarinen**: Suuri alueliitos 1946
21.00 Helsingin historiaa pianon sävelin. Pianisti **Gustav Nyström**, tutkija **Jere Jäppinen** kertoo sävelmien taustoista

17.00–22.00 POHJOLA PIIRTYY KARTALLE

Sederholmin talo, Aleksanterinkatu 16-18
17-22 vapaa pääsy John Nurmisen Säätiön ”Pohjola piirtyy kartalle” -näyttelyyn. Klo 19, 20 ja 21 opastetut kierrokset.
17.30 karttojen keräilijöiden ja myyjien paneelikeskustelu
18.45 antikvaarinen kirjakauppias **Cecil Hagelstam** arvioi yleisön tuomia karttoja
19.30 antikvaarinen kirjakauppias **Jan Strang**: Chartarum Amici: Pietari Suuren ja keisarinna Elisabetin kartoitukset Suomessa
20.30 paperikonservaattori **Tarja Suihkonen**: Paperikonservointi

Klo 17.00–22.00 HELSINGIN YLI- OPISTOMUSEO ARPPEANUM Snellmaninkatu 3

Tieteen ja tutkimuksen historiasta kertova museonäyttely. Tietoiskuja museoesineistöä ja museon erikoisaloilta puolen tunnin välein sekä Tunnista esine -kilpailu. Myös Café Arppeanum on auki.

Klo 18.00–22.30 KANSALLIS- ARKISTO

Rauhankatu 17, vanha sisäänkäynti
18.15 ”Sähköisen arkiston ja paperiarkiston rajalla” -paneeli
Avaus ja puh.joht. pääjoht. **Jussi**

Nuorteva (arkistolaitos)

Keskustelijoina kehittämisspällikkö **Markus Meremies** (Kansallisarkisto), solution specialist **Riku Moisio** (Microsoft), arkistotoimen päällikkö **Eeva Miettinen** (Helsingin kaupunginarkisto) ja tietopalvelupäällikkö **Päivi Tommila** (kauppa- ja teollisuusministeriö)
19.30 Fil.tri **Juhani Piilonen**: Risto Rytin Mommilan laukauksista Sörkan linnaan – Kuka murhasi Alfred Kordelinin
Klo 20.30 Fil.tri **Simo Muir**: Juutalainen Helsinki – Kuvia juutalaisen arkistosta
Fil. tri **Jari Hanski**: Pilakuvien juutalaiset
Näyttelyt
Juutalainen Helsinki
Näyttely kertoo juutalaisen kulttuurin vaiheista Helsingissä. Esillä mm. Suomen juutalaisen arkiston aarteita.
Mommilan laukauksista Sörkan linnaan
Presidentti Risto Rytin kuolemasta 50 vuotta -näyttely
Valokuvanäyttely
Fredrik Forssellin valokuvareportaasi
Kirjatori ja kahvio
Opastetut kiertokäynnit arkistossa
Suomenkieliset ryhmät klo 18.30, 19.00, 20.00 ja 21.30
Ruotsinkieliset ryhmät klo 19.00 ja 20.00
Musiikkia
Yhtye Tonitrus Metall Gravis esittää rockmusiikkia latinaksi klo 19.00 ja 20.15

Klo 18–22 SUOMEN PANKIN RAHAMUSEO

Snellmaninkatu 2
Tietoiskuja kerran tunnissa alkaen 18.30:
Simon Ollus: Rajakauppa
Kari Kemppainen: Rajanylimakset
Harry Leinonen: Euroopan yhteinen maksualue
Sinikka Salo: Yhteisvaluutan rajat – miten nopeasti euroalue laajenee?
Antti Savanto: Taloudelliset ennusteet: faktaa vai fiktiota?
Juha Kilponen ja **Antti Ripatti**: Ennustaminen Aino-mallilla

Opastetut kierrokset Rahamuseossa klo 18.00, 19.00, 20.00 ja 21.00

Klo 17–19 SUOMALAISEN KIRJALLISUUDEN SEURA
Kirjatalo, Mariankatu 3
Kirjantekijöitä, kirjoja, käsikirjoituksia, käännöksiä.
Kirjatarjouksia ja muita kirjallisia yllätyksiä!

Kl. 18–22 SVENSKA LITTERATURSÄLLSKAPET I FINLAND
Riddaregatan 5
På gränsen till gränslöst – Kulturrella och språkliga möten: föredrag, utställning, bokförsäljning, musik, bildspel och servering.
Skådespelaren **Nicke Lignell** berättar om den språkliga gränsoverskridningen i filmatiseringen av Colorado Avenue och hur han lärt sig tala en dialekt som inte är hans egen, så att den blir trovärdig på film.

Klo 19–22 KANSALLISKIRJASTO
Unioninkatu 36

Kupolisali:

”SHH! – valtakulttuurin ja vastakulttuurin rajalla. Suomalainen underground”
Taiteilijavieraana **M. A. Numminen**: ”Liput liehuvat miesten WC:ssä!” **M. A. Numminen** (laulu), **Pedro Hietanen** (piano) ja **Jukka Orma** (kitara).

Paneelikeskustelu kulttuurin rajoista ennen ja nyt: ”Onko enää vastakulttuuria? Onko nyt jo kaikki sallittua?”

Keskustelijoina prof. **Peter von Bagh**, dos. **Pekka Gronow**, fil. lis. **Tomi Huttunen**, fil. lis. **Juha Hämäläinen** ja prof. **Marja Tuominen**. Juontajana fil. lis. **Esko Rahikainen**.

Kansalliskirjaston Galleriassa näyttely SHH! Suomalainen underground
Kahvilassa näyttely: Nalle Puh 80 vuotta sekä muita leluharukirjoja.

Klo 19–22 BALTIA-KESKUS
Mariankatu 8 B c 12 (2. krs)

Rozentals-seura:

FT **Marjo Mela**: Latvian vähemmistöt
Valokuvanäyttely Latvian virolaisista

Suomen Viro-yhdistysten liitto:

Prof. **Eiki Berg** (Tarton yliopisto): Conflict and Cooperation over Estonian-Russian Border Issues.

Klo 18–22 LATERNA MAGICA – KIRJAGALLERIA

Rauhankatu 7

Tieteiden yön taiteilijat: **Heikki Simola** ja **Aulis Harmaala**
Heikki Simola esittelee näyttelynsä ”Topologinen teema ja muunnelmia”.

Aulis Harmaala kertoo maailman vanhimmasta paperista ja esittelee näyttelynsä ”Kirjeenvaihtoa ampieisten kanssa”.

KLO 17.45–23 TIETEIDEN TALO
Kirkkokatu 6, kerrokset 1-3

Ohjelmaa lapsille, nuorille ja aikuisille

Sali 104: klo 18.15–22.45

Lääketieteen tietoisuuksia (Suomalainen Lääkäriseura Duodecim):

18.15 Prof. **Heikki Peltola** (Helsingin yliopisto): Miksei lintuinfluenssa tullutkaan?

18.45 Dos. **Anu Wartiovaara** (Helsingin yliopisto): Pitkän iän salaisuus – solujen energiatuotanto parrasvaloissa

19.15 Prof. **Leena Lindgren** (Tampereen yliopisto): Mitä nukutuksessa tapahtuu?

Munkkeja, kilttejä ja kelttejä (Suomen Keltologinen Seura):

19.45 FM **Alexandra Bergholm** (Helsingin yliopisto): Löysivätkö irlantilaiset munkit Amerikan?

20.15 FM **Riitta Latvio** (Helsingin yliopisto): Kiltti vai keltti? Rajankäyntiä kristinuskon ja pakanuuden välillä

Sukututkimuksen arkea (Suomen Sukututkimusseura):

20.45 Varatuomari **Johan Ståhl**: Sukututkijat lakia rikkomassa?

Tulevaisuutta kohti (Tulevaisuuden tutkimuksen seura):

21.15 DI **Elina Hiltunen**: Heikot signaalit menneisyyden ja tulevaisuuden rajalla

21.45 KTT, dos. **Mika Pantzar**:

Murroksen myytti

Unelma (Tähtitieteellinen yhdistys Ursa):

22.15 Prof. **Jukka Maalampi**:

Einsteinin viimeinen unelma

Tiedekahvila ja kirjamyyntiä

Aula ja käytävät: posterinäyttelyitä, tieteellisten seurojen esittelyjä / Kysy, asiantuntija vastaa, Säkkipillin soittoa (**Eevastiina Korri**) ja Rahwaan laulun runolauluesitys jne. 18–22.30

Sali 309: Tähtitieteellinen yhdistys Ursan planetaarioesityksiä 18.30–22.00. Vapaa pääsy, max.

20 hlöä /näytös. Salin edustalla planisfääriin esittelyä. Kysy – tähtitieteilijä vastaa.

Sali 312:

18.00–19.00 *Matkalla muinaisegyptiin (Suomen Egyptologinen Seura):*

18.00 Dos. **Jaana Toivari-Viitala**: Matka nykyajan rajan taakse muinaisegyptiläiseen arkeen
18.20 FM **Heidi Jauhiainen**: Matka elämän rajan taakse muinaisegyptiläiseen tuonpuoleiseen
18.40 FT **Erja Salmenkivi**: Ylä- ja Ala-Egyptin rajalla: Hellenistinen Herakleopolis

19.15–20.15 *Kulttuurisia rajoja (Suomen kansatieteilijöiden yhdistys Ethnos):*

19.15 FM, tutkija **Terhi Willman** (Helsingin yliopisto): Karjala-ilmiö kaupungissa

19.35 FT, intendentti **Ildikó Lehтинен** (Kulttuurien museo): Mitä marilaisuus on?

19.55 FM, tutkija **Minna Mäkinen** (Jyväskylän yliopisto): Kuntaliitos kotiseudulla – Miten käy paikallisuuden?

20.30–22.10 *Kaupunkitutkimusta (Suomen Maantieteellinen Seura):*

20.30 FT **Olli Ruth** (Helsingin yliopisto): Valuma-alueiden rajalla

20.50 Dos. **Pauliina Raento** (Helsingin yliopisto): Ruoka ja rajat
21.10 FM **Rami Ratvio** (Helsingin yliopisto): Elämää kaupungin reunalla

21.30 FM **Hanna Ristisuo** (Helsingin yliopisto): Missä kulkee pääkaupunkiseudun raja?

21.50 FM **Venla Bernelius** (Helsingin yliopisto): Koulutuksen rajat – Helsingin peruskoulut ja alueellinen eriytyminen

Sali 318: Tieteen lastenkamari 18–
– Kelttiläistä kasvomaalausta ja eläinsatuja

– Tähtitiedettä lapsille

– Haastattele Tieteiden yön tohtoreita ja muita kummajaisia

– Tunnista Tutankhamonin lannevaate

– Faraomainen rajaus: muinaisegyptiläinen meikkaus

– Kansatieteellisiä kenttätökokeiluja lapsille ja lapsenmielisille (ohjaajana FM, tutkija **Katriina Siivonen**, Turun yliopisto ja Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun kaupakorkeakoulu)

– Karttapiirostuskilpailu lapsille: ”Minun Helsinkiäni”.

– ”Suomi-neidon helma ja hihat”
– Suomen Maantieteellisen Seuran yleisökilpailu aikuisille.